

תוכן עניינים

2	תזכיר חוק
2	א. שם החוק המוצע
2	ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים
5	ג. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב
5	ד. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר
6	תזכיר חוק מס ערך מסוּף (תיקון מס' _____), התשפ"ה-2024
6	1. תיקון סעיף 30
6	2. ביטול סעיף 56
6	3. תיקון סעיף 61
6	4. תיקון סעיף 64
6	5. תיקון סעיף 69א
6	6. ביטול סעיף 71א
6	7. תיקון סעיף 72א
6	8. תיקון סעיף 75א
6	9. תיקון סעיף 117
6	10. תיקון סעיף 128
7	11. תיקון חוק ההתייעלות הכלכלית
7	דברי הסבר

תזכיר חוק

א. שם החוק המוצע

תזכיר חוק מס ערך מוסף (תיקון מס' _____), התשפ"ה-2024.

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

בתזכיר חוק זה מוצע לבצע מספר תיקונים בחקיקה הנוגעת להטלת מס ערך מוסף. תיקונים אלה צפויים להיות חלק מתיקוני חקיקה הנכללים בתכנית הכלכלית לשנת 2025. בתוך כך, מוצע לבצע תיקוני חקיקה בנושאים המפורטים להלן:

1. בישראל מונהג מס ערך מוסף (להלן - **מע"מ**) בשיעור אחיד, וזאת בשונה ממדינות רבות ב-OECD, שבהן נקבע מע"מ דיפרנציאלי המשתנה ממוצר למוצר. נוהג זה מייעל את גביית המס ומונע עיוותים שונים ועל כן זוכה באופן קבוע לשבחים בדוחות שונים של גופים בין-לאומיים.

עם זאת, לכלל זה יש מספר מצומצם של חריגים שפטורים לגמרי מתשלום מע"מ או שחל לגביהם מע"מ בשיעור אפס. בין חריגים אלה נמנים גם שירותי לינה, שירותי השכרת רכב, שירותי הסעדה והדרכה ושירותי תיירות מרפא לתיירים זרים בישראל.

מחקרים שביצעו גורמי המקצוע בממשלה מעידים על כך שסך כל ההשפעות החיצוניות הקשורות לענף התיירות הזרה אינו חיובי ואינו מצדיק את החלת מע"מ בשיעור אפס בתחום זה. בנוסף, החלת מע"מ בשיעור מלא צפויה להביא לגידול של כ-2.5 מיליארד שקלים חדשים בתוצר הריאלי של מדינת ישראל.

בהתאם, מוצע לתקן את סעיף 30(א) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן - חוק מע"מ), שקובע את העסקאות שעליהן יחול מע"מ בשיעור אפס, כך שפסקה (8) תימחק ולא יחול מע"מ בשיעור אפס על שירותים הניתנים לתיירים.

2. סעיף 56 לחוק מע"מ קובע כי אם עוסקים שהם אזרחים ישראליים שמקום עסקם הקבוע והמתמשך הוא בישראל ביקשו להירשם כאחד, רשאי מנהל רשות המסים לרשום אותם כאיחוד עוסקים. עוד נקבע בסעיף 71א לחוק, כי כל אחד מהעוסקים שנרשמו כאיחוד עוסקים יגיש בנפרד דוח שנתי מסכם על כל עסקאותיו, וכישותיו והשירותים שקיבל.

כחלק מיישום מתווה זה, נקבע בתקנה 23 לתקנות מס ערך מוסף, התשל"ו-1976 כי עוסקים הרשומים כאיחוד עוסקים יגישו דוח תקופתי אחד על כל עסקאותיהם, אשר, ככלל, לא יכלול את העסקאות שעשו בינם לבין עצמם, אלא רק את העסקאות שעשו עם גורמים חיצוניים להם. עוד נקבעו בתקנה 10 לתקנות מס ערך מוסף (רישום), התשל"ו-1976, התנאים הטכניים שבהם עוסקים נדרשים לעמוד לצורך רישומם כאיחוד עוסקים.

מוצע לבטל את ההסדר הנוגע לאיחודי עוסקים, וזאת משורה של נימוקים כמפורט להלן. יצוין כי על העוסקים הרשומים כאיחוד העוסקים חלות חובות דיווח למס הכנסה, כך שביטול ההסדר לא צפוי להטיל עליהם נטל בירוקרטי משמעותי.

אחת המטרות העיקריות של הסדר איחודי העוסקים הייתה לאפשר התחשבות בין עוסקים בעניין מס התשומות בשל עסקאות הנערכות בין עוסקים הרשומים כאיחוד עוסקים, כך שלא יצטרכו להמתין להחזר מס שערכו הריאלי היה נתון לאי וודאות עקב היפר-אינפלציה באותה תקופה (שהגיעה עד למאות אחוזים). כיום כבר לא קיימת היפר-אינפלציה, ובהתאם, הצדקה זו שהייתה קיימת בשעתו לרישום של עוסקים במסגרת איחודי עוסקים, אינה קיימת עוד.

טעם נוסף לביטול של ההסדר לעניין איחודי עוסקים הוא שאופן הדיווח של איחודי העוסקים בדוחותיהם התקופתיים, כפי שתואר לעיל, מסכל הלכה למעשה את יכולתה של רשות המסים לבצע בקרה אפקטיבית של דוחות אלו, להחיל בקרות ממוחשבות ולגבות מס אמת.

אחד העקרונות המאפשרים עבודה יעילה של רשות המסים היא האחידות בין מערכי המס השונים. קיומם של איחודי העוסקים במערך המע"מ בלבד, לא מאפשר אחידות ובשל כך נגרם קושי לטפל בסוגיות רוחביות הנוגעות באיחודי עוסקים במערכי המס השונים. כך, לדוגמה, לא ניתן להשוות בין נתוני המחזוריים המדווחים למערכי המס השונים, יש קושי בביצוע פעולות אכיפה, קיזוז חובות במערכי מס אחרים מול תשלומי המע"מ וכיו"ב. גם מסיבה זו מוצע לבטל את איחודי העוסקים.

לבסוף, האילוץ לרשום את העוסקים כעוסק אחד בענף אחד גורר עיוותים בנתוני מע"מ המדווחים לרשות המסים. נתונים אלו משמשים כיום בסיס למדידת החשבונאות הלאומית בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. לאור האמור, קיומם של איחודי עוסקים משבש את החשבונאות הלאומית. עוד יצוין כי סך המחזוריים של איחודי העוסקים מהווים כ-25% מסך מחזור העסקאות הכולל במשק, אחוז משמעותי זה מחריף את הבעיה המתוארת.

3. כחלק מהמלחמה בהון השחור בכלל, ובתופעת הוצאת חשבוניות מס שלא כדין בפרט, הוחלה בישראל חובת דיווח מפורט חודשי למע"מ על עסקים אשר עומדים בתנאים המפורטים בסעיף 69א(ז) לחוק מע"מ.

דיווח מפורט הוא קובץ המשודר לרשות המסים הכולל את כל חשבוניות המס שהעוסק הוציא, כל חשבוניות המס שהעוסק קיבל, וסכומן הכולל של כל חשבוניות העסקה שהוציא או שקיבל, הכל לעניין תקופת הדיווח הכלולה בדוח.

דיווח מפורט זה מאפשר לרשות המסים לבצע הצלבה לגבי העסקאות בין עוסקים החייבים בהגשת דיווח מפורט להצליב בין חשבוניות המצוינות בדיווחים כאמור, ובעקבות ממצאים אלו לדרוש מהעוסקים לבצע תיקון בדוח המפורט ולשלם את המע"מ הנדרש מהתיקון או להוציא שומה לעוסק בגובה המס שבו הוא חייב.

סעיף 69א(ז) לחוק מע"מ קובע את התנאים בהתקיימם עוסק חייב בהגשת דיווח מפורט. בין היתר, קבוע בסעיף רף מינימאלי של מחזור עסקאות, אשר עומד על 1.5 מיליון ש"ח או 2.5 מיליון ש"ח, בהתאם ליתר התנאים הקבועים שם.

מוצע לקבוע בסעיף 5 כי עוסק שמחזור עסקאותיו השנתי עולה על חצי מיליון ש"ח יחויב בהגשת דיווח מפורט, וזאת לצורך שיפור יכולת הרשות לאתר דיווחים שגויים, ובתוך כך למנוע החזרי מס ביתר. הרחבת מעגל העוסקים המדווחים דיווח מפורט, יאפשר לרשות המסים לבצע הצלבות נרחבות יותר בין עוסקים ולמנוע העלמות מס. בנוסף, עצם חובת הדיווח המפורט על עסקים שעד כה לא היו חייבים בדיווח זה, צפויה להוביל לדיווחים יותר מדויקים. מוצע להותיר על כנה את חובת הגשת דיווח מפורט על עוסק שמנהל פנקסי חשבונות לפי שיטת החשבונאות הכפולה מכוח הוראות ניהול פנקסי חשבונות.

לאחרונה, עם תחילתו של פרויקט הקצאת מספרי חשבוניות במאי 2024 באמצעות כניסתו לתוקף של סעיף 38 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2023 ו-2024 (תיקון)), התשפ"ג-2023, הרחבת חובת הדיווח המפורט הינה משמעותית עוד יותר, שכן הדיווח המפורט משקף חשבוניות מס אשר מס התשומות הגלום בהן נוכה שלא כדין, מבלי שהוקצה להן מספר כנדרש בדין.

יצוין כי כיום חייבים בדיווח מפורט כ-100,000 עוסקים, וכי התיקון המוצע יכניס למעגל המדווחים עוד כ-137,000 מתוכם כ-80,000 עוסקים עצמאים וכ-50,000 חברות.

4. בישראל קיימת בשנים האחרונות תופעה רחבת היקף של הפצת חשבוניות מס שהוצאו שלא כדין. תופעה זו גורמת לנזק הנאמד במיליארדי שקלים בשנה לקופת המדינה. כחלק מהמלחמה בתופעה זו, סעיף 38 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023 (להלן - **חוק ההתייעלות**), קבע תיקון לחוק מע"מ (להלן - **התיקון**). התיקון קבע חובה לקבלת מספר הקצאה לחשבוניות מס שסכומן עולה על 5,000 שקלים חדשים לצורך ניכוי מס התשומות הגלום בהן. בתיקון הוסמך המנהל להחליט שלא להקצות מספר במקרים שבהם היה לו יסוד סביר לחשש שחשבונית המס שלגביה הוגשה הבקשה תוצא שלא כדין.

כחלק מהוראות התיקון נקבע כי התיקון ייכנס לתוקף בהדרגה, כך שבשנת 2024 יוקצה מספר בכל המקרים בהם מבוקש מספר ללא שיקול דעת למנהל להחליט אחרת, וכן כי סכום החשבונית ירד באופן מדורג מ-25,000 ש"ח בשנת 2024, ל-20,000 בשנת 2025, 15,000 בשנת 2026, 10,000 בשנת 2027 ו-5,000 ש"ח בשנת 2028. יצוין כי לאור מלחמת חרבות ברזל התיקון הוחל מחודש מאי 2024.

התיקון הניב תוצאות טובות מאוד בחודשים שחלפו מאז החלתו. מבחינה תפעולית, מערכת המיחשוב של רשות המסים מקצה מספרים ל-50 עד 100 אלף חשבוניות ביום, והיא מבוססת על תשתית מתוחכמת שמאפשרת אספקת שירות רציפה בזמינות מקסימלית, בשרידות גבוהה, בזמני תגובה שלא עולים על חצי שניה. חברות התוכנה פיתחו יישומים בצורה מוצלחת ביותר, ותהליך הקצאת המספרים פועל באופן חלק ואוטומטי.

עוד יצוין כי בחודשים שחלפו מאז כניסתו לתוקף רשות המסים איתרה בהתבסס על המידע שהגיע אליה באמצעותו העלמות מס בגובה של מעל 1.5 מיליארד ש"ח ופעלה כנגד העוסקים הרלוונטיים.

לאור האמור, מוצע להאיץ את כניסתו של התיקון לתוקף, כך שהסכום בגינו דרוש מספר הקצאה לצורך ניכוי מס התשומות ירד ל-5,000 ש"ח.

כמעט 200,000 עוסקים כבר שידרו לרשות המסים במערכת הממוחשבת לפחות בקשה אחת להקצאת מספר. לפיכך, לפי נתוני רשות המסים, הורדת הרף כאמור צפויה להרחיב את השפעת התיקון, כך שעוד 20 עד 30 אלף עוסקים יידרשו לבקש מספרי הקצאה לחשבוניות מס המוצאות על ידם.

ג. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב

תזכיר חוק זה צפוי להגדיל את הכנסות המדינה ממסים בסכום של כ-3.7 מיליארד ש"ח בשנת 2025 ובכ- 5.95 מיליארד ש"ח בשנת תיירות רגילה.

ד. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר

תזכיר חוק מטעם משרד האוצר:

תזכיר חוק מס ערך מוסף (תיקון מס' __), התשפ"ה-2024

1. תיקון סעיף 30 בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן- החוק העיקרי), בסעיף 30(א), פסקה (8) – תימחק.
2. ביטול סעיף 56 בסעיף 56 לחוק העיקרי – בטל.
3. תיקון סעיף 61 בסעיף 61 לחוק העיקרי –
 - (א) בסעיף קטן (ב), במקום "סעיפים 55 או 56" יבוא "סעיף 55";
 - (ב) בסעיף קטן (ד), במקום "55, 56" יבוא "55".
4. תיקון סעיף 64 בסעיף 64(א) לחוק העיקרי, במקום "56, 55" יבוא "55".
5. תיקון סעיף 69א בסעיף 69א(ז) לחוק העיקרי –
 - (א) בפסקה (1), במקום "2,500,000" יבוא "500,000";
 - (ב) פסקה (2) – תימחק.
6. ביטול סעיף 71א בסעיף 71א לחוק העיקרי – בטל.
7. תיקון סעיף 72א בסעיף 72א(א) לחוק העיקרי, במקום "71 ו-71א" יבוא "71".
8. תיקון סעיף 75א בסעיף 75א(א) לחוק העיקרי, המילים "או בדוח שנתי מסכם לפי סעיף 71א" – יימחקו.
9. תיקון סעיף 117(א) בסעיף 117(א)(ב) לחוק העיקרי, במקום "בדוח מיוחד או בדוח שנתי מסכם" יבוא "או בדוח מיוחד" ובמקום "70(ב) או 71א" יבוא "או 70(ב)".
10. תיקון סעיף 128 בסעיף 128 לחוק העיקרי –
 - (א) בסעיף קטן (א), המילים "או שעשו מי שרואים אותם כשותפים לפי סעיף 56" – יימחקו;
 - (ב) בסעיף קטן (ב), במקום "להירשם כעוסק אחד. ביקשו כאמור" יבוא "כי".

- (1) בכותרת הסעיף, לפני "הוראת שעה- מס' 63" יבוא "תיקון מס'...
ר";
- (2) בסעיף קטן (א), בפתוח, במקום האמור יבוא:
"בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975³ (בסימן זה- חוק מס ערך
מוסף)-";
- (3) סעיף קטן (ב)- בטל;
- (4) בסעיף קטן (ג), ברישה, במקום "בסעיפים קטנים (א) ו-(ב)" יבוא
"בסעיף קטן (א)";
- (5) סעיף קטן (ד)- בטל.

דברי הסבר

בחוק זה מוצע לבצע מספר תיקונים בחקיקה הנוגעת להטלת מס ערך מוסף (להלן- מע"מ) וזאת כחלק
מתיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2025. בתוך כך, מוצע לבצע תיקוני חקיקה ב-4
הנושאים המפורטים להלן:

סעיף 1

בישראל מונהג מס ערך מוסף (להלן- מע"מ) בשיעור אחיד, וזאת בשונה ממדינות רבות ב- OECD, שבהן
נקבע מע"מ דיפרנציאלי המשתנה ממוצר למוצר. נוהג זה מייעל את גביית המס ומונע עיוותים שונים ועל
כן זוכה באופן קבוע לשבחים בדוחות שונים של גופים בין-לאומיים.

עם זאת, לכלל זה יש מספר מצומצם של חריגים שפטורים לגמרי מתשלום מע"מ או שחל לגביהם
מע"מ בשיעור אפס. בין חריגים אלה נמנים גם שירותי לינה, שירותי השכרת רכב, שירותי הסעדה והדרכה
ושירותי תיירות מרפא לתיירים זרים בישראל.

מחקרים שביצעו גורמי המקצוע בממשלה מעידים על כך שסך כל ההשפעות החיצוניות הקשורות לענף
התיירות הזרה אינו חיובי ואינו מצדיק את החלת מע"מ בשיעור אפס בתחום זה. בנוסף, החלת מע"מ
בשיעור מלא צפויה להביא לגידול של כ-2.5 מיליארד שקלים חדשים בתוצר הריאלי של מדינת ישראל.
בהתאם, מוצע לתקן את סעיף 30(א) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, שקובע את העסקאות
שעליהן יחול מע"מ בשיעור אפס, כך שפסקה (8) שנוסחה מובא להלן תימחק ולא יחול מע"מ בשיעור אפס

² ס"ח התשפ"ג, עמ' 148.
³ ס"ח התשל"ו, עמ' 52; התשפ"ג, עמ' 148.

על שירותים הניתנים לתיירים.

וזה נוסחה של פסקה (8) שמוצע למחוק:

"(8)(א) לינה של תייר בבית מלון ושירותים נוספים שקבע שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, הניתנים אגב לינה כאמור;

(ב) (1) השכרת רכב מנועי פרטי לתייר לנהיגה עצמית;

(2) הסעת סוור של תייר ברכב מנועי פרטי או באוטובוס וכן הספקת ארוחות לתייר בידי המסיע אגב

הסעה כאמור באוטובוס, בין אם הוא מספקן במישרין ובין בעקיפין;

והכל, אם לכלי הרכב האמורים ניתן רשיון או היתר להשכרה או להסעה כאמור, לפי חוק הפיקוח על

מצרכים ושירותים, תשי"ח-1958;

(ב1) מתן שירות לתייר בידי מי שבתמורה, או שלא בתמורה אך דרך קבע, נותן שירות משירותי סוכנות

נסיעות כהגדרתם בחוק שירותי תיירות, התשל"ו-1976;

(ב2) (1) מתן שירות לארגון בינלאומי, לשם קיום כנס בינלאומי שמשותפים בו חמישים תיירים

לפחות, שיערך בישראל;

(2) מכירה לתייר של זכות השתתפות בכנס בינלאומי שמשותפים בו חמישים תיירים לפחות.

(ג) (נמחקה);

(ד) (נמחקה);

(ה) הולכת תייר בכלי טיס ממקום בישראל למקום אחר בישראל;

(ו) (נמחקה);

(ז) אשפוז של תייר בבית חולים רשום לפי פקודת בריאות העם, 1940, ושירותים נוספים הניתנים אגב

אשפוז כאמור;

פוטנציאל הגבייה עומד על כ-2.5 מיליארד ש"ח. אולם, בהתחשב ברמת התיירות הנמוכה בגלל המלחמה,

תוספת הכנסות המדינה ממסים צפויה לעמוד על כ-750 מיליון ש"ח בשנת 2025.

סעיפים 2 עד 4 ו-6 עד 10

כללי סעיף 56 לחוק מע"מ קובע כי אם עוסקים שהם אזרחים ישראלים שמקום עסקם הקבוע והמתמשך הוא בישראל ביקשו להירשם כאחד, רשאי מנהל רשות המסים לרשום אותם כאיחוד עוסקים. עוד נקבע בסעיף 71א לחוק, כי כל אחד מהעוסקים שנרשמו כאיחוד עוסקים יגיש בנפרד דוח שנתי מסכם על כל עסקאותיו, רכישותיו והשירותים שקיבל.

כחלק מיישום מתווה זה, נקבע בתקנה 23 לתקנות מס ערך מוסף, התשל"ו-1976 כי עוסקים הרשומים כאיחוד עוסקים יגישו דוח תקופתי אחד על כל עסקאותיהם, אשר ככלל לא יכלול את העסקאות שעשו בינם לבין עצמם, אלא רק את העסקאות שעשו עם גורמים חיצוניים להם. עוד נקבעה תקנה 10 לתקנות מס ערך מוסף (רישום), התשל"ו-1976 המעגנת את התנאים הטכניים שבהם עוסקים נדרשים לעמוד לצורך רישומם כאיחוד עוסקים.

מוצע לבטל את ההסדר הנוגע לאיחודי עוסקים, וזאת משורה של נימוקים כמפורט להלן. יצוין כי על העוסקים הרשומים כאיחוד העוסקים חלות חובות דיווח למס הכנסה, כך שביטול ההסדר לא צפוי להטיל עליהם נטל בירוקרטי משמעותי.

אחת המטרות העיקריות של הסדר איחודי העוסקים הייתה לאפשר התחשבות בין עוסקים בעניין מס התשומות בשל עסקאות הנערכות בין עוסקים הרשומים כאיחוד עוסקים, כך שלא יצטרכו להמתין להחזר מס שערכו הריאלי היה נתון לאי ודאות עקב היפר-אינפלציה באותה תקופה (שהגיעה עד למאות אחוזים). כיום כבר לא קיימת היפר-אינפלציה, ובהתאם, הצדקה זו שהייתה קיימת בשעתו לרישום של עוסקים במסגרת איחודי עוסקים, אינה קיימת עוד.

טעם נוסף לביטול של ההסדר לעניין איחודי עוסקים הוא שאופן הדיווח של איחודי העוסקים בדוחותיהם התקופתיים, כפי שתואר לעיל, מסכל הלכה למעשה את יכולתה של רשות המסים לבצע בקרה אפקטיבית של דוחות אלו, להחיל בקרות ממוחשבות ולגבות מס אמת.

אחד העקרונות המאפשרים עבודה יעילה של רשות המסים היא האחידות בין מערכי המס השונים. קיומם של איחודי העוסקים במערך המע"מ בלבד, לא מאפשר אחידות ובשל כך נגרם קושי לטפל בסוגיות רוחביות הנוגעות באיחודי עוסקים במערכי המס השונים. כך, לדוגמא, לא ניתן להשוות בין נתוני המחזוריים המדווחים למערכי המס השונים, יש קושי בביצוע פעולות אכיפה, קיזוז חובות במערכי מס אחרים מול תשלומי המע"מ וכיו"ב. גם מסיבה זו מוצע לבטל את איחודי העוסקים.

לבסוף, האילוץ לרשום את העוסקים כעוסק אחד בענף אחד גורר עיוותים בנתוני מע"מ המדווחים לרשות המסים. נתונים אלו משמשים כיום בסיס למדידת החשבוונאות הלאומית בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. לאור האמור, קיומם של איחודי עוסקים משבש את החשבוונאות הלאומית. עוד יצוין כי סך המחזוריים של איחודי העוסקים מהווים כ-25% מסך מחזור העסקאות הכולל במשק, אחוז משמעותי זה מחריף את הבעיה המתוארת.

יצוין כי כתוצאה מקידומו של סעיף זה צפויה תוספת הכנסות של כ-650 מיליון ש"ח בשנה.

סעיף 2 סעיף 56 לחוק מע"מ קובע כך:

"עוסקים שהם אזרחים ישראליים כהגדרתם בסעיף 1א(ב), שמקום עסקם הקבוע והמתמשך הוא בישראל, שביקשו להירשם כאחד, רשאי המנהל לרשום אותם כך, ומשנרשמו יראו אותם לענין חוק זה כשותפים; שר האוצר רשאי לקבוע תנאים לרישום עוסקים כאחד."

מוצע לבטל סעיף זה, וזאת מהנימוקים המפורטים לעיל.

סעיפים 3 ו-4 סעיפים 61(ב) ו-64(א) לחוק מע"מ כוללים הפניות לסעיף 56. לאור ביטולו של

סעיף 56, מוצע לתקן סעיפים אלה ולמחוק את ההפניות אליו.

סעיף 6 סעיף 71 לחוק מע"מ קובע את חובת הגשת דוח מסכם לעוסקים שנרשמו כאחד, וזה

לשונו:

"דוח מסכם לעוסקים שנרשמו כאחד"

71א. (א) כל אחד מהעוסקים שנרשמו כאחד לפי סעיף 56, יגיש דוח שנתי מסכם על סך כל עסקאותיו,

לרבות עסקאות שעשה עם העוסקים שנרשמו עמו כאחד וכן על סך כל רכישותיו וכל השירותים שקיבל, לרבות מהעוסקים שנרשמו עמו כאחד, והכל בתוך 90 ימים מתום שנת המס שלגביה מוגש הדוח.

(ב) המנהל רשאי לפטור סוגי עוסקים שנרשמו כאחד כאמור בסעיף קטן (א), מהגשת דוח שנתי

מסכם או מפירוט העסקאות שעשו עם העוסקים שנרשמו עמם כאחד, וכן רשאי הוא לפטור עוסק מסוים שנרשם עם עוסקים אחרים כאחד, דרך כלל או במקרה מיוחד, מהגשת דוח או מפירוט כאמור, אם מצא

כי קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת בנסיבות העניין".
לאור ביטולו של סעיף 56 אין עוד משמעות לסעיף זה, ומוצע לבטלו.
סעיפים 7 עד 9 מוצע לתקן את סעיפי החוק הכוללים הפניות לסעיף 71א, ולמחוק אותן, לאור ביטולו של סעיף 71א לחוק כאמור.
סעיף 10 סעיף 128 לחוק עניינו שותפות ועסקה משותפת. לאור ביטולו של סעיף 56 לחוק, מוצע לתקן את סעיפים קטנים (א) ו-(ב) לסעיף 128 ולמחוק מתוכם את ההתייחסות לעוסקים הרשומים כאחד.

סעיף 5

כחלק מהמלחמה בהון השחור בכלל, ובתופעת הוצאת חשבוניות מס שלא כדין בפרט, הוחלה בישראל חובת דיווח מפורט חודשי למע"מ על עסקים אשר עומדים בתנאים המפורטים בסעיף 69א(ז) לחוק מע"מ. דיווח מפורט הוא קובץ המשודר לרשות המסים הכולל את כל חשבוניות המס שהעוסק הוציא, כל חשבוניות המס שהעוסק קיבל, וסכומן הכולל של כל חשבוניות העסקה שהוציא או שקיבל, הכל לעניין תקופת הדיווח הכלולה בדוח.

דיווח מפורט זה מאפשר לרשות המסים לבצע הצלבה לגבי העסקאות בין עוסקים החייבים בהגשת דיווח מפורט להצליב בין חשבוניות המצוינות בדיווחים כאמור, ובעקבות ממצאים אלו לדרוש מהעוסקים לבצע תיקון בדוח המפורט ולשלם את המע"מ הנדרש מהתיקון או להוציא שומה לעוסק בגובה המס שבו הוא חייב.

תוספת ההכנסות למדינה ממסים כתוצאה מחיובים שהוצאו על בסיס חריגות שאותרו בדיווחים המפורטים של העוסקים נעמדת בכ-300 מיליון ש"ח בשנה.

סעיף 69א(ז) לחוק קובע את התנאים בהתקיימם עוסק חייב בהגשת דיווח מפורט. בין היתר, קבוע בסעיף רף מינימאלי של מחזור עסקאות, אשר עומד על 1.5 מיליון ש"ח או 2.5 מיליון ש"ח, בהתאם ליתר התנאים הקבועים שם.

מוצע לקבוע בסעיף 5 כי עוסק שמחזור עסקאותיו השנתי עולה על חצי מיליון ש"ח יחויב בהגשת דיווח מפורט, וזאת לצורך שיפור יכולת הרשות לאתר דיווחים שגויים, ובתוך כך למנוע החזרי מס ביתר על ידי הרחבת מעגל העוסקים המדווחים דיווח מפורט, יתאפשר לרשות המסים לבצע הצלבות נרחבות יותר בין עוסקים ולמנוע העלמות מס. בנוסף, עצם חובת הדיווח המפורט על עסקים שעד כה לא היו חייבים בדיווח זה, צפויה להוביל לדיווחים יותר מדויקים. מוצע להותיר על כנה את חובת הגשת דיווח מפורט על עוסק שמנהל פנקסי חשבוניות לפי שיטת החשבונאות הכפולה מכוח הוראות ניהול פנקסי חשבוניות.

לאחרונה, עם תחילתו של פרויקט הקצאת מספרי חשבוניות במאי 2024 באמצעות כניסתו לתוקף של סעיף 38 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2023 ו-2024 (תיקון)), התשפ"ג-2023, הרחבת חובת הדיווח המפורט הינה משמעותית עוד יותר, שכן הדיווח המפורט משקף חשבוניות מס אשר מס התשומות הגלום בהן נוכה שלא כדין, מבלי שהוקצה להן מספר כנדרש כדין. יצוין כי כיום חייבים בדיווח מפורט כ-100,000 עוסקים, וכי התיקון המוצע יכניס למעגל המדווחים עוד כ-137,000 מתוכם כ-80,000 עוסקים עצמאיים וכ-50,000 חברות.

בישראל קיימת בשנים האחרונות תופעה רחבת היקף של הפצת חשבוניות מס שהוצאו שלא כדין. תופעה זו גורמת לנזק הנאמד במיליארדי שקלים בשנה לקופת המדינה. כחלק מהמלחמה בתופעה זו, סעיף 38 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2023 ו-2024) (תיקון), התשפ"ג-2023 (להלן - חוק ההתייעלות) קבע תיקון לחוק מע"מ (להלן - התיקון). התיקון קבע חובה לקבלת מספר הקצאה לחשבוניות מס שסכומן עולה על 5,000 שקלים חדשים לצורך ניכוי מס התשומות הגלום בהן. בתיקון הוסמך המנהל להחליט שלא להקצות מספר במקרים שבהם היה לו יסוד סביר לחשש שחשבונית המס שלגביה הוגשה הבקשה תוצא שלא כדין.

כחלק מהוראות התיקון נקבע כי התיקון ייכנס לתוקף בהדרגה, כך שבשנת 2024 יוקצה מספר בכל המקרים בהם מבוקש מספר ללא שיקול דעת למנהל להחליט אחרת, וכן כי סכום החשבונית ירד באופן מדורג מ-25,000 ש"ח בשנת 2024, ל-20,000 בשנת 2025, 15,000 בשנת 2026, 10,000 בשנת 2027 ו-5,000 ש"ח בשנת 2028.

יצוין כי לאור מלחמת חרבות ברזל התיקון הוחל מחודש מאי 2024.

התיקון הניב תוצאות טובות מאוד בחודשים שחלפו מאז החלתו. מבחינה תפעולית, מערכת המיחשוב של רשות המסים מקצה מספרים ל-50 עד 100 אלף חשבוניות ביום, והיא מבוססת על תשתית מתוחכמת שמאפשרת אספקת שירות רציפה בזמינות מקסימלית, בשרידות גבוהה, בזמני תגובה שלא עולים על חצי שניה. חברות התוכנה פיתחו יישומים בצורה מוצלחת ביותר, ותהליך הקצאת המספרים פועל באופן חלק ואוטומטי.

עוד יצוין כי בחודשים שחלפו מאז כניסתו לתוקף רשות המסים איתרה בהתבסס על המידע שהגיע אליה באמצעות העלמות מס בגובה של מעל 1.5 מיליארד ש"ח ופעלה כנגד העוסקים הרלוונטיים.

לאור האמור, מוצע להאיץ את כניסתו של התיקון לתוקף, כך שהסכום בגינו דרוש מספר הקצאה לצורך ניכוי מס התשומות ירד ל-5,000 ש"ח והכל כפי שיפורט להלן.

כמעט 200,000 עוסקים כבר שידרו לרשות המסים במערכת הממוחשבת לפחות בקשה אחת להקצאת מספר. לפיכך, לפי נתוני רשות המסים, הורדת הרף כאמור צפויה להרחיב את השפעת התיקון, כך שעוד 20 עד 30 אלף עוסקים יידרשו לבקש מספרי הקצאה לחשבוניות מס המוצאות על ידם.

יוער כי ביום 6 באוקטובר 2024 הופצה להערות הציבור טיוטת צו אשר מיישם את מתווה הכניסה המדורגת לתוקף אשר תואר לעיל. צו זה מקודם במקביל לקידומו של תזכיר זה על מנת לאפשר את המשך תוקפו של התיקון גם בתקופה שבין 1 בינואר 2025 ועד לכניסתו של תיקון חקיקה זה לתוקף.

יצוין כי כתוצאה מקידומו של סעיף זה צפויה תוספת הכנסות של 2 מיליארד ש"ח בשנת 2025, ו-2.5 מיליארד ש"ח בשנת 2026 ואילך.

לסעיף 11 (1) ו-(2) מוצע לתקן את הכותרת ואת הפתיח של סעיף 38, כך שהתיקון יחול כהוראת קבע ולא כהוראת שעה.

לסעיף 11(3) ו-(4) סעיף 38 לחוק ההתייעלות קובע כי כניסתו לתוקף תהיה מדורגת, כך שסכום החשבונית יורד באופן מדורג מסכום של 25,000 ש"ח לסכום של 5,000 ש"ח בשנת 2028. כך, סעיף 38(ב) לחוק ההתייעלות קובע שבשנת 2025 החובה לקבלת מספר הקצאה לחשבונית מס תחול לגבי חשבונית שסכומה

עולה על 20,000 ש"ח, בשנת 2026 החובה תחול לגבי חשבונית שסכומה עולה על 15,000 ש"ח, בשנת 2027 החובה תחול לגבי חשבונית מס שסכומה עולה על 10,000 ש"ח, ולבסוף, בשנת 2028 החובה תחול לגבי חשבונית שסכומה עולה על 5,000 ש"ח. מוצע לבטל את סעיף 38(ב) האמור, כך שמשנת 2025 ואילך סכום של חשבונית לגביה נדרש מספר הקצאה יעמוד על 5,000 ש"ח. בהמשך לכך, מוצע לבצע תיקון טכני בסעיף 38(ג) לחוק ההתייעלות, המתייחס לשנת 2024, ולמחוק מתוכו את ההתייחסות לסעיף קטן (ב).

לסעיף 11(5) מוצע למחוק את סעיף 38(ד) לחוק ההתייעלות הקובע מנגנון להארכה או שינוי של התיקון באמצעות צווים ששר האוצר מוסמך להתקין באישור ועדת הכספים של הכנסת. כתוצאה מכך, החל משנת 2025 התיקון ייכנס לתוקף במלואו, לרבות מתן סמכות למנהל להחליט שלא להקצות מספר במקרים שבהם היה לו יסוד סביר לחשש שחשבונית המס שלגביה הוגשה הבקשה תוצא שלא כדין.